

การทบทวนและปรับปรุง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างอาคาร

สาระสำคัญของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550

การประมาณการราคาหรือการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ซึ่งมีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม 2550 เป็นต้นมา โดยหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ประกอบด้วย หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวม 3 หลักเกณฑ์ ได้แก่ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ใช้สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้างอาคาร รวมทั้งสิ่งปลูกสร้างอื่นที่มีลักษณะหรือโครงสร้างเช่นเดียวกันกับงานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ใช้สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้างทาง สะพาน และหรือท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ใช้สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้างชลประทาน ดังนั้น หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารจึงเป็นหลักเกณฑ์หนึ่งใน 3 หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

เฉพาะในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หากพิจารณาในภาพรวมแล้ว จะพบว่าหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ดังกล่าว นั้น ประกอบด้วยส่วนสำคัญ รวม 5 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนของการคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณค่างานต้นทุนหรือราคาทุนของงานก่อสร้างอาคาร ประกอบด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร และรายละเอียดหรือข้อมูลประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร
2. ส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) เป็นส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ซึ่งประกอบด้วย ค่าอำนวยการ ดอกเบี้ย กำไร และค่าภาษี โดยได้คำนวณรวมและจัดทำไว้ในรูปของตารางสำเร็จรูป เรียกว่า ตาราง Factor F
3. ส่วนของการคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี

4. หลักเกณฑ์การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางและการจัดทำรายงาน เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำค่างานต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (ค่า Factor F) และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี มารวมกันเป็นราคากลางงานก่อสร้างทั้งโครงการ/งานก่อสร้าง และรวมไปถึงการจัดทำรายงานการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

5. แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นข้อบังคับ แนวทาง และวิธีปฏิบัติเพื่อสนับสนุนให้มีการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ รวม 16 ประการ

เหตุผลและความจำเป็น ในการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างอาคาร

1. ในการประชุมโครงการประสานความร่วมมือการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อประเทศไทย ใสสะอาด เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2553 ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ร่วมกับสำนักงานงบประมาณ สมาคมวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาเกี่ยวกับ ขั้นตอนเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างและราคากลางให้ครบถ้วนรอบด้านอีกครั้ง โดยยึดหลักการเปิดเผยและความโปร่งใส ในการดำเนินงานให้มากที่สุด

2. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2553 เรื่อง วาระแห่งชาติการส่งเสริมคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และต่อต้านการทุจริตของคนไทย และโครงการประเพณีมิชอบในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ของทางราชการ โดยมอบให้กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง พิจารณากำหนดราคากลางให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับราคาตลาด และให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเป็นจริง

3. ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2554 เรื่อง การดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี ในส่วนของการจัดซื้อจัดจ้างและราคากลาง โดยคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง และให้กระทรวงการคลังเร่งรัดการพิจารณาปรับปรุง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการร่วมกับสำนักงานงบประมาณและหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้อง ให้มีความเหมาะสม เป็นปัจจุบัน และสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

4. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 มีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม 2550 จนปัจจุบัน เป็นเวลา 5 ปี ความก้าวหน้าและเทคโนโลยี ด้านการก่อสร้าง รวมทั้งสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ ได้เปลี่ยนแปลงไปมาก อาจมีผลกระทบทำให้หลักเกณฑ์การ คำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ไม่เป็นปัจจุบัน

5. ในการสัมมนาระดมความเห็นจากส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกรม-บัญชีกลางได้จัดให้มีขึ้น รวม 2 โครงการ ได้แก่ โครงการสัมมนาระดมความเห็นและข้อเสนอเพื่อการพัฒนาและ ปรับปรุงระบบและระเบียบเกี่ยวกับการพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และโครงการสัมมนาระดมความเห็น และข้อเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประกอบการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีข้อเสนอให้มีการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ในหลายประเด็น ทั้งในส่วนของการคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) หรือตาราง Factor F การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี หลักเกณฑ์การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง รวมทั้งในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องตามสภาวการณ์ที่เป็นปัจจุบันและเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งเพื่อให้เกิดความชัดเจนและความคล่องตัวต่อการนำไปใช้ในทางปฏิบัติยิ่งขึ้น

การดำเนินการทบทวนและปรับปรุง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

ในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารได้มีการทบทวน ปรับปรุง และเพิ่มเติมในรายละเอียดในหลายส่วน ทั้งในส่วนของการคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี หลักเกณฑ์การคำนวณเกี่ยวกับค่าครุภัณฑ์ การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง รวมทั้งแบบฟอร์มต่างๆ ที่ต้องใช้ในการจัดทำรายงานและสรุปผลการคำนวณราคากลาง ให้มีความชัดเจน สอดคล้องตามสภาวการณ์ และให้ง่ายต่อการนำไปใช้ปฏิบัติยิ่งขึ้น สำหรับในส่วน of ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) หรือ ตาราง Factor F นั้น ได้ดำเนินการปรับปรุงเฉพาะในส่วน of หลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับการปรับปรุงในส่วนอื่นเท่านั้น สำหรับในรายละเอียด of รายการ อัตราค่าใช้จ่าย การคำนวณค่า รวมทั้งโครงสร้าง of ตาราง Factor F จะได้ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงทั้งระบบอีกครั้งหนึ่งในโอกาสต่อไป

ในการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารในครั้งนี้ ดำเนินการในรูปแบบ of คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และคณะทำงานย่อย รวม 4 คณะ ซึ่งแต่ละคณะจะประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วน of หน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และ นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบและเป็นฝ่ายเลขานุการ ทั้งนี้ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และคณะทำงานย่อย จำนวน 4 คณะ ดังกล่าวประกอบด้วย

1. คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งแต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2554 โดยมีปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ
2. คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งมีอธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นประธานอนุกรรมการ
3. คณะทำงานจัดทำและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ธนิส ธงทอง รองอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นประธานคณะทำงาน
4. คณะทำงานย่อยปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร แต่งตั้งโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง

ข้อกำหนดและแนวทาง การนำเอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ไปใช้ปฏิบัติ

เนื่องจากได้มีการทบทวน ปรับปรุง และเพิ่มเติมในรายละเอียดของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารในหลายส่วน ทั้งในส่วนของการคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี หลักเกณฑ์การคำนวณเกี่ยวกับค่าครุภัณฑ์ การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง รวมทั้งแบบฟอร์มต่างๆ ที่ใช้ในการถอดแบบก่อสร้าง จัดทำรายงาน และสรุปผลการคำนวณราคากลาง ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารเล่มนี้ในการปฏิบัติงาน และใช้อ้างอิงได้อย่างสมบูรณ์และครบถ้วนในทุกเรื่อง จึงได้รวบรวมหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ตามมติ คณะรัฐมนตรี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง รวมทั้งตามหนังสือเวียนอื่นใด ที่ยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน และได้มีการทบทวน ปรับปรุง และเพิ่มเติมขึ้นใหม่ มารวมไว้ในเอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารเล่มนี้แล้วทั้งหมด ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงสามารถใช้เอกสารเล่มนี้และเล่มแนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เว้นแต่เรื่องใดที่ได้มีการทบทวน ปรับปรุง และหรือกำหนดขึ้นเพิ่มเติมในภายหลัง ก็ให้ถือว่าเป็นส่วนที่ได้ปรับปรุงและหรือเพิ่มเติมขึ้นในภายหลัง